

Ulrika Persson
Miljö- och hälsoskyddsinspektör
Telefon 08-508 28 177
ulrika.persson@miljo.stockholm.se

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

ÖVERKLAGAT BESLUT ATT LÄMNA KLAGOMÅL PÅ MÖGEL UTAN VIDARE ÅTGÄRD, STYRMANSGATAN 27

Yttrande till miljödomstolen, målnummer: M 1824-07

Förslag till beslut

- 1 Tillstyrka bifall till överklagandet på så sätt att ärendet bör återförvisas till miljö- och hälsoskyddsnämnden för ny bedömning
- 2 Åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande som yttrande till miljödomstolen

Gunnar Söderholm

Pia Winbladh-Högfors

Sammanfattning

Miljöförvaltningen mottog i juni 2004 klagomål på fukt och mögel i en bostad på Styrmansgatan 27. Bostadsrättsföreningen Styrmansgatan 27 uppgav i en svarsskrivelse att föreningen ansåg sig ha åtgärdat fuktskadorna. En rad undersökningar, provtagningar och analyser genomfördes sedan i lägenheten under 2004 av ett flertal företag. Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömde till slut att Bostadsrättsföreningen Styrmansgatan 27 vidtagit alla rimliga undersökningar och åtgärder och avslutade ärendet med ett beslut i januari 2005. Bostadsrättsinnehavaren överklagade beslutet till länsstyrelsen, som i april 2006 avslog detta med motiveringen att miljö- och hälsoskyddsnämnden har haft fog för sitt beslut att lämna klagomålet utan ytterligare åtgärd. Beslutet överklagades till miljödomstolen, som gett miljö- och hälsoskyddsnämnden tillfälle att yttra sig då en ny utredning inkommit. AK-konsult Indoor Air AB har i juni 2007 gjort en undersökning av klagandes lägenhet. I rapporten från undersökningen finns uppgifter som stöder en annan bedömning än den som tidigare gjorts, ärendet bör därför återförvisas till miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Bakgrund

Miljöförvaltningen mottog den 1 juni 2004 klagomål på fukt och mögel i en bostad på Styrmansgatan 27. Bostadsrättsföreningen Styrmansgatan 27 uppgav i skrivelse daterad 17 juni 2004 att föreningen ansåg sig ha åtgärdat fuktskadorna i klagandens bostad.

Miljöförvaltningen gjorde en inspektion av klagandens bostad den 15 juli 2004. Vid besöket kontrollerades två äldre vattenskador samt de åtgärder som Bostadsrättsföreningen Styrmansgatan 27 hade låtit utföra i hall, klädkammare och sovrum.

En rad undersökningar, provtagningar och analyser genomfördes i lägenheten under 2004 av följande företag: Institutet för inomhusmiljö och hälsa AB, MCA Analys AB, HS Miljölab AB, Hedströms Bygg AB och Ocab-syd. Dessa undersökningar gav inget entydigt resultat och de åtgärdsförslag som lämnades skilde sig åt vad gällde omfattning och vilka åtgärder som föreslogs.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömde att Bostadsrättsföreningen Styrmansgatan 27 vidtagit alla rimliga undersökningar och åtgärder och avslutade därför ärendet med ett beslut med stöd av delegation den 18 januari 2005. I beslutet angavs även att det inte gick att bedöma om det enligt 9 kap. 3 § miljöbalken förelåg någon olägenhet för människors hälsa med avseende på mögelskada i klagandens bostad, eftersom lägenhetens dåvarande skick hindrade en sådan bedömning (bl a hade ingen grundlig städning utförts efter sanering av en vattenskada).

Bostadsrättsinnehavaren överklagade den 16 februari 2005 nämndens beslut till länsstyrelsen. Länsstyrelsen avslog överklagandet i beslut daterat den 11 april 2006 med motiveringen att miljö- och hälsoskyddsnämnden har haft fog för sitt beslut att lämna klagomålet utan ytterligare åtgärd.

Bostadsrättsinnehavaren överklagade den 4 maj 2006 länsstyrelsens beslut till miljödomstolen. I skrivelse den 18 oktober 2006 begärde miljödomstolen miljö- och hälsoskyddsnämnden att yttra sig i ärendet. Miljö- och hälsoskyddsnämnden avstyrkte bifall till överklagandet och återopade ett tjänsteutlåtande daterat den 15 november 2006 som yttrande till miljödomstolen. Av tjänsteutlåtandet framgår även vilka undersökningar som genomförts i klagandes bostad, vilka resultat de anlitade konsultföretagen kommit fram till, deras förslag till åtgärder samt miljö- och hälsoskyddsnämndens bedömning.

I skrivelse den 6 december 2007 gav miljödomstolen på nytt miljö- och hälsoskyddsnämnden tillfälle att yttra sig i ärendet, då en ny utredning inkommit. AK-konsult Indoor Air AB (hädanefter förkortat AK-konsult) har anlitats av klagande och i juni 2007 gjort en undersökning av deras lägenhet. Anstånd med yttrandet har beviljats av miljödomstolen till den 29 februari 2008.

Förvaltningens synpunkter

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömde 2005, utifrån det material som då fanns tillgängligt, att fastighetsägaren vidtagit alla undersökningar och åtgärder som var rimliga att kräva. Länsstyrelsen kom 2006 också fram till slutsatsen att miljö- och hälsoskyddsnämnden haft fog för sitt beslut att lämna klagomålet utan ytterligare åtgärd.

Förvaltningen har tagit del av AK-konsults rapport, daterad den 26 juni 2007. I rapporten finns uppgifter som kan ge anledning till en annan bedömning än den som tidigare gjorts. Vilka de är redovisas nedan.

Enligt rapporten visar *påväxt* av mikroorganismer att de finns i aktiv tillväxt. *Förekomst* av mikroorganismer visar att miljön på provstället tidigare har varit gynnsam men är nu för torrt för aktiv tillväxt, vilket tyder på en äldre, uttorkad skada.

AK-konsult har bl a tagit ut materialprov i ett antal provpunkter i lägenheten och analyserat dessa med mikroskopiering. Trä från vardagsrumstaket visar måttlig-riklig påväxt av sporsäcksvampar och bakterier. I övriga provpunkter finns sparsam-riklig förekomst av mögelsvampar.

Förvaltningen anser att det finns vissa brister och oklarheter i rapporten. Det klargörs inte tydligt hur en aktiv tillväxt är möjlig mer än att det finns mikrobiella skador efter tidigare läckage. Inga fuktvärden eller fuktbedömningar finns redovisade trots att det anges att fuktkvotmätning och fuktindikering utförts. Om ärendet återförvisas till miljö- och hälsoskyddsnämnden behöver det klargöras att det inte förekommer pågående fukttillförsel/läckage eller varför fukt från en äldre fuktskada inte har torkat ut. AK-Konsults rapport behöver också kompletteras med uppmätta fuktvärden.

I en samlad bedömning finner förvaltningen att trots vissa brister och oklarheter i AK-konsults rapport finns det stöd för miljö- och hälsoskyddsnämnden att göra en ny bedömning. Ärendet bör därför återförvisas till miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Bilagor

Bilaga 1	Länsstyrelsens beslut 2006-04-11
Bilaga 2	AK-Konsults rapport 2007-06-26